

OBJAŚNIENIA DO FORMULARZY

I. Objasnienia ogólne

1. Dane, z wyjątkiem wykazywanych w formularzu PZ-KAN (załącznik nr 36), wykazuje się w sprawozdaniach w walucie polskiej w pełnych złotych, bez znaków po przecinku. Kwoty zaokrągla się do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, natomiast końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych.
2. Dla każdej kombinacji parametrów występujących w kolumnach poprzedzających kolumnę: *Stan na początek okresu* (np. waluta, rodzaj powiązania kapitałowego lub kraj) w danym formularzu należy wypełnić jeden wiersz.
3. Kwoty ujemne w kolumnach: *Zmiany wyceny*, *Różnice kursowe*, *Pozostałe zmiany* należy poprzedzić znakiem „-”.
4. Kolumn oznaczonych kolorem szarym nie wypełnia się.
5. W przypadku zmiany danych dotyczących podmiotu sprawozdawczego lub osoby sporządzającej sprawozdanie, należy dokonać ich aktualizacji nie później niż w momencie przekazywania najbliższego sprawozdania.

II. Objasnienia do kolumn

1. Kolumna - Termin pierwotny

W kolumnie tej należy podać termin pierwotny instrumentu finansowego, wpisując oznaczenie literowe:

- D** - dla instrumentów długoterminowych, tj. o terminie pierwotnym powyżej jednego roku,
- K** - dla instrumentów krótkoterminowych, tj. o terminie pierwotnym do jednego roku włącznie.

Terminem pierwotnym instrumentu finansowego wynikającego z umowy jest czas obowiązywania umowy, liczony od dnia jej zawarcia do dnia, w którym upływa termin rozliczenia zobowiązań/należności wynikających z umowy.

W przypadku dłużnych papierów wartościowych terminem pierwotnym jest okres od daty ich emisji do daty ich wykupu lub umorzenia.

W przypadku zobowiązań/należności przez termin pierwotny należy rozumieć okres, po upływie którego zobowiązania/należności stają się wymagalne. Jeżeli płatności rozłożone są na raty, liczy się termin zapłaty ostatniej raty.

Instrumenty płatne na żądanie należy zakwalifikować jako krótkoterminowe. Jeżeli termin pierwotny nie jest określony, to w zależności od rodzaju instrumentu finansowego, należy zaklasyfikować go jako krótko- albo długoterminowy, zgodnie z objaśnieniami do poszczególnych formularzy.

Jeżeli zgodnie z umową nastąpi zamiana instrumentu finansowego z krótkoterminowego na długoterminowy, to w kolumnie: *Transakcje – wzrost* należy wykazać zwiększenie wartości instrumentu długoterminowego, natomiast w

kolumnie: *Transakcje – spadek* należy wykazać zmniejszenie wartości instrumentu krótkoterminowego. Zasadę tę należy stosować odpowiednio do zamiany instrumentu długoterminowego na krótkoterminowy.

2.1. Kolumny: Partner transakcji/Spółka będąca nierezydentem/Emitent

W kolumnach tych należy podać informacje dotyczące nierezydenta, takie jak rodzaj powiązania kapitałowego, sektor instytucjonalny, do którego przynależy, a także kraj jego siedziby. W zależności od instrumentu finansowego w odpowiednich formularzach występować będą następujące kolumny:

- 1) *Spółka będąca nierezydentem* - w formularzu AZ-UDZ (załącznik nr 4);
- 2) *Emitent* - w formularzach PW-AIN, PW-ADN, PW-AUN i PW-AFN (załączniki nr 17-20);
- 3) *Partner transakcji* - w pozostałych formularzach.

2.2. Kolumna - Rodzaj powiązania kapitałowego

W kolumnie tej należy określić rodzaj powiązania kapitałowego z nierezydentem, wpisując oznaczenie literowe:

- IB** – dla inwestora bezpośredniego,
- PI** – dla podmiotu bezpośredniego inwestowania,
- IG** – dla innego podmiotu w grupie podmiotów powiązanych kapitałowo,
- NP** – dla podmiotu niepowiązanego.

Inwestorem bezpośrednim jest podmiot, który bezpośrednio lub pośrednio, sam lub razem z innymi kontrolowanymi przez siebie podmiotami, posiada co najmniej 10 % głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Podmiotem bezpośredniego inwestowania jest podmiot, w którego organie stanowiącym, inwestor bezpośredni bezpośrednio lub pośrednio, sam lub razem z innymi kontrolowanymi przez siebie podmiotami, posiada co najmniej 10 % głosów. Podmiotem bezpośredniego inwestowania jest także podmiot kontrolowany przez inny podmiot bezpośredniego inwestowania.

Inne podmioty w grupie podmiotów powiązanych kapitałowo to co najmniej dwa podmioty, które znajdują się w tej samej grupie podmiotów powiązanych kapitałowo, a nie są względem siebie podmiotami bezpośredniego inwestowania ani inwestorami bezpośrednimi (udział głosów w organach stanowiących tych podmiotów zarówno bezpośredni, jak i pośredni, o ile występuje, jest niższy niż 10 %).

Podmioty niepowiązane są to podmioty, które nie przynależą do grupy podmiotów powiązanych kapitałowo, w której znajduje się podmiot sprawozdawczy.

Podmiotem dominującym jest podmiot, który wywiera wpływ na inne podmioty, w szczególności taki, który sprawuje nad nimi kontrolę. Przez "sprawowanie kontroli" należy rozumieć dysponowanie bezpośrednio i/lub pośrednio powyżej 50 % głosów w organie stanowiącym innego podmiotu. Pod pojęciem "wywieranie wpływu" należy rozumieć dysponowanie bezpośrednio i pośrednio co najmniej 10 % głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Grupę podmiotów powiązanych kapitałowo tworzy podmiot dominujący wraz z podmiotami, w których jest on inwestorem bezpośrednim. Podmioty te są połączone relacją inwestycji bezpośrednich.

W przypadku gdy podmiot dysponuje głosami w organie stanowiącym innego podmiotu za pośrednictwem podmiotu przez siebie kontrolowanego, to należy przyjąć, że dysponuje on wszystkimi głosami podmiotu pośredniczącego.

Powyższe definicje są zgodne z przyjętymi standardami międzynarodowymi ustalonymi do zestawienia statystyki zagranicznych inwestycji bezpośrednich i różnią się od definicji zawartych w ustawie o rachunkowości.

Szczegółowy opis powiązań kapitałowych z podmiotami zagranicznymi zawierają objaśnienia do formularza AZ-IB (załącznik nr 32).

2.3. Kolumna - Sektor instytucjonalny

W kolumnie tej należy podać oznaczenie sektora nierezydenta, wpisując oznaczenie literowe:

F - dla sektora finansowego, z wyłączeniem instytucji ubezpieczeniowych, reasekuracyjnych i funduszy emerytalnych,

N - dla sektora niefinansowego, z uwzględnieniem instytucji ubezpieczeniowych, reasekuracyjnych i funduszy emerytalnych.

Do **sektora finansowego, z wyłączeniem instytucji ubezpieczeniowych, reasekuracyjnych i funduszy emerytalnych**, zalicza się banki centralne, Europejski Bank Centralny, instytucje kredytowe, banki zagraniczne, międzynarodowe organizacje finansowe, np. Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Europejski Bank Inwestycyjny oraz pozostałe instytucje finansowe, np. przedsiębiorstwa leasingu finansowego, przedsiębiorstwa faktoringowe, domy maklerskie, fundusze inwestycyjne, instytucje finansowe w ramach grupy kapitałowej oraz firmy utworzone w celu sekurytyzacji aktywów.

Do **sektora niefinansowego, z uwzględnieniem instytucji ubezpieczeniowych, reasekuracyjnych i funduszy emerytalnych**, zalicza się wszystkie podmioty nieujęte w sektorze finansowym, tj. m.in. ministerstwa i inne instytucje centralne, instytucje samorządowe, fundusze ubezpieczeń społecznych, uczelnie wyższe i zakłady opieki zdrowotnej, przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe, osoby fizyczne, instytucje niekomercyjne, np. organizacje społeczne, partie polityczne, fundacje, a także instytucje ubezpieczeniowe, reasekuracyjne i fundusze emerytalne.

2.4. Kolumna - Kraj

W kolumnie tej należy podać oznaczenie literowe kraju, w którym nierezydent ma swoją siedzibę, według standardu ISO 3166-1. Lista krajów według standardów ISO oraz lista organizacji międzynarodowych i międzynarodowych instytucji finansowych wraz z dwuznakowymi kodami (np. AU – Australia) znajduje się na stronie internetowej NBP (sprawozdawczosc.nbp.pl).

3. Kolumna - Waluta

W kolumnie tej należy wpisać oznaczenie literowe waluty według standardu ISO 4217. Lista walut według standardów ISO wraz z trzyliterowymi kodami (np. AUD – dolar australijski) znajduje się na stronie internetowej NBP (sprawozdawczosc.nbp.pl).

4.1. Kolumna – Transakcje - wzrost

Kolumna ta dotyczy transakcji powodujących zwiększenie, w okresie sprawozdawczym, stanu aktywów finansowych, zobowiązań lub kapitałów własnych podmiotu sprawozdawczego.

4.2. Kolumna – Transakcje - spadek

Kolumna ta dotyczy transakcji powodujących zmniejszenie, w okresie sprawozdawczym, stanu aktywów finansowych, zobowiązań lub kapitałów własnych podmiotu sprawozdawczego.

Transakcją bilansu płatniczego jest wymiana wartości pomiędzy rezydentem a nierezydentem, która następuje za obopólną zgodą stron lub wskutek działania prawa, w rezultacie której następuje zwiększenie lub zmniejszenie aktywów, zobowiązań lub kapitałów własnych.

5. Kolumna - Różnice kursowe

W kolumnie tej wykazuje się różnice kursowe jako różnice między wartością obliczoną przy zastosowaniu kursu z dnia dokonania transakcji lub dnia poprzedniej wyceny, a wartością obliczoną przy zastosowaniu kursu na dzień sprawozdawczy lub na dzień rozliczenia transakcji (powstałe w całym okresie sprawozdawczym).

6. Kolumna - Pozostałe zmiany

W kolumnie tej wykazuje się kwoty wynikające ze zwiększenia lub zmniejszenia wartości aktywów finansowych, zobowiązań lub kapitałów własnych, powstałe w wyniku innych zmian niż wynikających z dokonania transakcji, przeprowadzenia nowej wyceny czy różnic kursowych. Do pozostałych zmian zalicza się m.in.:

- 1) reklasyfikację kwot należności wynikającą ze zmiany kraju siedziby zagranicznego partnera transakcji;
- 2) reklasyfikację kwot zobowiązań wynikającą ze zmiany rodzaju powiązania kapitałowego z partnerem transakcji;
- 3) umorzenia należności i zobowiązań.

7.1. Kolumna – Odsetki - stan na początek okresu

W kolumnie tej należy podać wartość odsetek naliczonych i niezapłaconych w poprzednich okresach.

7.2. Kolumna – Odsetki - odsetki naliczone

W kolumnie tej należy podać wartość odsetek naliczonych w okresie sprawozdawczym.

7.3. Kolumna – Odsetki - odsetki otrzymane/zapłacone

W kolumnie tej należy podać wartość odsetek otrzymanych lub zapłaconych w okresie sprawozdawczym.

Jeżeli odsetki, zgodnie z umową, są kapitalizowane, należy je wykazać zarówno w kolumnie: *Odsetki – odsetki otrzymane/zapłacone*, jak i w kolumnie: *Transakcje – wzrost*.

7.4. Kolumna – Odsetki - różnice kursowe

W kolumnie tej należy wykazać różnice kursowe wynikające z zastosowania w różnych momentach odmiennych kursów walutowych do przeliczania na złote wyrażonych w walutach obcych wartości odsetek.

7.5. Kolumna – Odsetki - pozostałe zmiany

W kolumnie tej należy podać zmiany wartości stanu odsetek w okresie sprawozdawczym, wynikające ze zmian innych niż naliczenie i wypłata odsetek czy zastosowanie różnych kursów walutowych.

7.6. Kolumna – Odsetki - stan na koniec okresu

W kolumnie tej należy podać wartość odsetek naliczonych i niewypłaconych do końca okresu sprawozdawczego. Wartość odsetek skapitalizowanych należy wykazywać łącznie z kapitałem w kolumnie: *Stan na koniec okresu*.

8. Kolumna - Udział w zysku/Dywidenda

W formularzach dotyczących aktywów zagranicznych w kolumnie tej należy podać wartość przyznanej w okresie sprawozdawczym dywidendy przypadającej na rezydenta, przypadającą na rezydenta kwotę udziału w zysku lub wypłacony zysk oddziału mającego siedzibę za granicą. Natomiast w formularzach obejmujących kapitały własne będące udziałami nierezydentów należy podać wartość przyznanej w okresie sprawozdawczym dywidendy przypadającej na nierezydenta, przypadającą na nierezydenta kwotę udziału w zysku lub wypłacony zysk mającego siedzibę w Polsce oddziału będącego własnością nierezydenta.

Jako datę przyznania dywidendy należy przyjąć dzień ustalenia praw do dywidendy (dzień dywidendy). Jeżeli data dnia dywidendy nie jest znana, można przyjąć jako tę datę dzień wypłaty dywidendy.

Jeżeli dywidenda była wypłacana z niepodzielonego zysku z lat ubiegłych (z kapitałów rezerwowych), to jako kwotę dywidendy należy podać tylko kwotę wypłaty z zysku netto osiągniętego w roku, za który zysk jest dzielony. Wartość środków wypłaconych z kapitału rezerwowego należy podać w kolumnie: *Transakcje – spadek*.

Zaliczki wypłacane zagranicznym wspólnikom na poczet dywidendy lub udziału w zysku nie powinny być ujmowane w tej pozycji do dnia dywidendy lub daty podziału zysku, lecz jako należności od podmiotów powiązanych kapitałowo powinny być wykazywane w formularzu AZ-POZ (załącznik nr 8).

Zaliczki na poczet dywidendy otrzymane od podmiotów powiązanych kapitałowo do dnia dywidendy lub daty wypłaty zysku powinny być odpowiednio ujmowane w formularzu PZ-POZ (załącznik nr 13).

9. Kolumna - Stan na początek okresu

W kolumnie tej należy podać wartość instrumentu na początek okresu sprawozdawczego, która powinna być równa jego wartości na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego (odpowiednio miesiąca, kwartału, roku).

Jeżeli na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego instrument istniał, ale jego wartość była równa zero, to na początek kolejnego okresu sprawozdawczego dla tego instrumentu należy również wpisać „0”. W przypadku niektórych instrumentów występujących w ciągu okresu sprawozdawczego (np. pochodnych instrumentów finansowych), wykazujących stany zerowe na początek lub koniec okresu sprawozdawczego, należy również podać wartość „0” w pozycji na początek lub koniec okresu.

10. Kolumna - Stan na koniec okresu

W kolumnie tej należy podać wartość instrumentu na koniec okresu sprawozdawczego, również o wartości „0”. Jeżeli dany instrument na koniec okresu nie występuje, należy wpisać „0”.

III. Objasnienia dotyczące papierów wartościowych i tytułów uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania

1. Do udziałowych papierów wartościowych zalicza się:

- 1) akcje zwykłe;
- 2) akcje uprzywilejowane, z wyłączeniem akcji dających ich posiadaczom prawo do stałych dochodów, niezależnie od wyniku finansowego spółki;
- 3) kwity depozytowe, np. ADR (American Depositary Receipts) lub GDR (Global Depositary Receipts);
- 4) prawa do akcji.

2. Do dłużnych papierów wartościowych zalicza się:

- 1) długoterminowe papiery dłużne (o pierwotnym terminie wykupu powyżej jednego roku) emitowane przez rządy i samorządy terytorialne, banki i przedsiębiorstwa, w tym:
 - a) obligacje zwykłe ze stałym lub zmiennym kuponem,
 - b) obligacje zerokuponowe,
 - c) obligacje zamienne na akcje, obligacje z opcją wcześniejszego wykupu i inne typy obligacji z wbudowanymi instrumentami pochodnymi (tzn. takimi, które nie mogą być przedmiotem samodzielnego obrotu),
 - d) obligacje zerokuponowe powstałe w wyniku zamiany obligacji zwykłych na serię obligacji zerokuponowych o terminach zapadalności odpowiadających terminom wypłat odsetek (tzw. strips),
 - e) obligacje bez określonego terminu zapadalności (ang. perpetual bonds),
 - f) listy zastawne,
 - g) weksle długoterminowe;
- 2) instrumenty rynku pieniężnego (instrumenty dłużne rynku pieniężnego o pierwotnym terminie wykupu do jednego roku włącznie) emitowane przez rządy i samorządy terytorialne, banki i przedsiębiorstwa, np.:
 - a) bankowe papiery wartościowe (certyfikaty depozytowe),
 - b) bony pieniężne,
 - c) bony skarbowe (ang. treasury bills),
 - d) krótkoterminowe papiery dłużne emitowane przez przedsiębiorstwa (ang. commercial papers),
 - e) krótkoterminowe papiery dłużne emitowane w ramach programów emisji papierów dłużnych, również w przypadku, gdy okres trwania takiego programu wynosi więcej niż jeden rok,
 - f) weksle krótkoterminowe;
- 3) akcje uprzywilejowane niedające ich posiadaczom prawa do udziału w podziale masy upadłościowej spółki.

3. Do tytułów uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania zalicza się:

- 1) wszelkiego typu jednostki uczestnictwa zbywane przez fundusze inwestycyjne typu otwartego (spełniające kryteria UCITS jak i pozostałe), tzn. takie, których liczba zbywanych jednostek uczestnictwa nie jest ograniczona (np. w Polsce są to jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, a za granicą, w zależności od kraju, są to m.in. jednostki emitowane przez Unit Trusts, Open-Ended Investment Companies lub SICAV);

- 2) wszelkiego typu akcje i certyfikaty inwestycyjne emitowane przez fundusze inwestycyjne typu zamkniętego, tzn. takie, których liczba emitowanych tytułów uczestnictwa jest ustalona (np. w Polsce są to certyfikaty funduszy inwestycyjnych zamkniętych, w tym również funduszy portfelowych, a za granicą, w zależności od kraju, są to m.in. akcje Investment Trusts lub SICAF).

IV. Objaśnienia do kolumn występujących w formularzach dotyczących papierów wartościowych

1. Kolumna - Kod ISIN

W kolumnie tej należy podać kod identyfikujący papier wartościowy zgodnie ze standardem International Securities Identification Number - ISIN (12 znaków; standard ISO 6166).

2. Kolumna - Nazwa papieru wartościowego

W kolumnie tej należy podać pełną nazwę papieru wartościowego, np. Cypress Semiconductor – bonds 6 % USD 15/12. Nazwa papieru wartościowego powinna zawierać nazwę emitenta.

3. Kolumna - Kraj emitenta

W kolumnie tej należy podać oznaczenie literowe kraju, w którym znajduje się siedziba emitenta, według międzynarodowych kodów ISO 3166-1. Lista krajów według standardów ISO oraz lista organizacji międzynarodowych i międzynarodowych instytucji finansowych wraz z dwuznakowymi kodami znajduje się na stronie internetowej NBP (sprawozdawczosc.nbp.pl).

4. Kolumna - Waluta emisji

W kolumnie tej należy podać literowy kod waluty, w której jest nominowany papier wartościowy, według międzynarodowych kodów ISO 4217. Lista walut według standardów ISO znajduje się na stronie internetowej NBP (sprawozdawczosc.nbp.pl).

Objaśnienia zawarte w załączniku nr 1 stosuje się odpowiednio do wszystkich formularzy.